

Témou tejto diplomovej práce je Znak, symbol a alegória v diele amerického spisovateľa prvej polovice devätnásteho storočia Nathaniela Hawthorna. Ako typické ukážky jeho tvorby, ktorá je zvláštnou zmesou puritánskeho dedičstva a amerického romantizmu som si vybrala dve poviedky, Pastorov závoj (The Minister's Black Veil), Umelec krásna (The Artist of the Beautiful) a jeho slávnu romancu Šarlátové písmeno (The Scarlet Letter). Práca pozostáva z úvodu, štyroch kapitol, z ktorých tri sú pomenované podľa jednotlivých diel, ktorými sa zaoberám, a záveru. V prvej kapitole pod názvom Znak, symbol a alegória definujem a vymedzujem tieto pojmy. Pre svoj rozbor som si zvolila Saussurovu koncepciu znaku, ktorá definuje znak ako základnú systémovú jednotku jazyka, ktorá sa skladá z materiálnej, vizuálnej, alebo akustickej zložky, tzv. označujúceho, a mentálneho konceptu, ktorý označujúce vyvolá, tzv. označovaného. Zmyslotvorný vzťah medzi týmito dvoma zložkami sa nazýva znak a svojou podstatou je úplne náhodný. Saussure znak obmedzil len na svet jazyka ako taký a ignoroval skutočnosť, že znaky odkazujú na mimojazykovú realitu. Každý znak je súčasťou nejakého kódu, t. j. systému znakov, ktorý je kultúrne podmienený, keďže znaky sú arbitrárne len apriórne a postupne získavajú svoju konkrétnu „minulosť“ a konkrétne konotácie. Tieto kódy sa menia spolu s tým, ako sa mení a vyvíja kultúra, ktorej sú súčasťou. Kvôli lepšiemu a autentickjšiemu pochopeniu textov je dôležité oboznámiť sa s kódmi doby, v ktorej boli napísané aj s kódmi doby, ktorá je ich predmetom. Preto sa v tejto časti práce snažím zhruba priblížiť určité aspekty doby romantizmu, v ktorej Hawthorne písal, i doby puritanizmu, nerozlučne späté so začiatkom americkej histórie. Symbol, na rozdiel od znaku, má širší a zložitejší význam a nikdy nie je úplne arbitrárny. Aj keď je obyčajne konkrétny a obsahuje identifikovateľný znak, nesie v sebe aj niečo neurčité, niečo, čo sa intelektuálnemu uchopeniu vymyká. Väčšinou sa zakladá na nejakej analógii, rovnako ako metafora. Symbol je, dá sa povedať, centrum navzájom sa prekrývajúcich metaforických významov a konotácií a vo vzťahu k metaforám, do ktorých vstúpil sa dá chápať ako synekdocha.